

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Nærings- og fiskeridepartementet
Postboks 8090 Dep
0032 OSLO

Dato: 29.10.2014
Vår ref: 14/01462-2
Deres ref: 14/8221-2

Ny høring i innsigelse til reguleringsplan for Engebøfjellet i Naustdal og Askvoll kommuner- Direktoratet for mineralforvaltning sin vurdering

Leiv Erikssons vei 39
Postboks 3021 Lade
N-7441 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 40 50

E-POST mail@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282 MVA

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 14. oktober 2014. Nærings og fiskeridepartementet ber DMF særlig å vurdere om det er opplysninger i tilleggsutredningene som innebærer at det er bergfaglige grunner til at reguleringsplanen ikke kan stadfestes.

Kort oppsummering av innsigelses saken

Nordic Mining ønsker å utvinne mineralet rutil i Engebøfjellet som ligger i Naustdal kommune samt deponere avgangsmassene i Førdefjorden.

Sommeren 2010 ble et bearbeidet planforslag for Engebø prosjektet sendt ut på 2.gangs høring. Fiskeridirektoratet region vest la i brev av 10. september 2010 inn innsigelse til planen med utgangspunkt i merknader fra havforskningsinstituttet og tiltakets virkning på det marine miljøet. Fiskeridirektoratet pekte på at utredningene ikke hadde gitt nok kunnskap om blant annet sjødeponiets virkning på biologisk mangfold i fjorden, blant annet for gytefeltene for kysttorsk i Redalsvika og for ål i Gryteelva og i Redalselva. Videre ble det påpekt manglede kunnskap om partikkelspredning og effektene på viktige bestander av fisk.

Mekling hos Fylkesmannen i Sogn og Fjordane ble gjennomført men meklingen førte ikke frem til noen løsning. Saken ble oversendt til Miljøverndepartementet den 23. juni 2011, med tilråding fra Fylkesmannen om at reguleringsplanen skulle godkjennes.

Sommeren 2011 sendte Miljøverndepartementet innsigelsessaken på høring. I høringsuttalelsen fra DMF ble det redegjort for en del bergfaglige begrep og vurderinger, deriblant ga DMF sin vurdering på forholdene rundt landdeponi kontra sjødeponi. DMF konkluderte med at det ut fra bergfaglige vurderinger kun er sjødeponi som er et reelt alternativet for deponi av avgangsmasser fra gruvedrift i Engebøfjellet.

Nordic Mining sendte sin søknad om utslippstillatelse til Fylkesmannen i Sogn og Fjordane i 2009. Siden den gang er det besluttet at utslippssøknaden skal behandles parallelt med regulerings-saken for å få mest mulig helhetlig behandling av saken. Utslippssøknaden er derfor blitt flyttet opp til Miljøverndepartementet.

Den 13.mars 2013 sendte Miljøverndepartementet brev til Nordic Mining, Naustdal kommune og Askvoll kommune om at det ikke forelå tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag for å treffe en avgjørelse i saken. Miljøverndepartementet ba derfor om ytterligere opplysninger om strømningsforhold i fjorden og en grundigere vurdering av risiko for spredning av finpartikler samt bedre kunnskap om naturmangfoldet i deponiområdet, effektene sprengning vil ha på fisk og informasjon om bruk av ferskvann.

I forbindelse med regjeringsskiftet i 2013 ble departementets planavdeling flyttet fra Miljøverndepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Behandling av reguleringsplanen for Engebøfjellet er dermed tillagt Kommunal- og moderniseringsdepartementet, mens Klima- og miljødepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet er høringsparter.

Ny høring i innsigelsessaken

I tråd med Miljøverndepartementets anmodning leverte Nordic Mining 30. september 2014 inn de etterspurte tilleggsutredningene. Klima- og moderniseringsdepartementet har i den forbindelse sendt ut ny høring i innsigelsessaken. Nærings- og fiskeridepartementet ber i brev 14.oktober 2014 DMF om særlig å vurdere om tilleggsutredningene gir noen nye opplysninger som gjør at det ut fra bergfaglige grunner ikke er tilrådelig at reguleringsplanen stadfestes.

DMFs rolle og ansvar

DMF skal arbeide for at Norges mineralressurser forvaltes og utnyttes til beste for samfunnet, og legge grunnlag for verdiskapning basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. DMF skal bidra til at mineralvirksomhet skjer ut fra en avveining av flere kryssende samfunnshensyn, herunder annen næringsvirksomhet, miljø og kulturminneverdier. I denne saken er det særlig de miljømessige konsekvensene av sjødeponi som har vært diskutert, og de nye tilleggsutredningene omhandler i hovedsak miljøfaglige forhold. DMF understreker at det først og fremst er de bergfaglige sidene av saken vi vurderer og at miljøhensynene ivaretas av Klima- og miljødepartementet.

DMF minner om at tiltaket faller inn under minerallovens bestemmelser. Jf. minerallovens § 43 stilles det krav om godkjent driftskonsesjon før en eventuell drift kan iverksettes. I vurderingen av om driftskonsesjon skal gis vil blant annet driftsplaner bli nærmere gjennomgått.

Det stilles krav til bergmessig forsvarlig drift i forbindelse med uttak av mineralforekomster. Det innebærer at driften må skje i samsvar med tilfredsstillende faglige standarder for den aktuelle type mineralvirksomhet. Dette setter høye krav til bedriftens kompetanse og gjennomføringsevne. Dette er forhold som DMF vil vektlegge i en eventuell fremtidig konsesjonssøknad.

I henhold til § 2-1 i forskrift til mineralloven kan DMF pålegge søker å stille økonomisk sikkerhet for gjennomføring av sikrings- og oppryddingstiltak. Krav om økonomisk sikkerhetsstillelse er et viktig virkemiddel for å sikre gjennomføring av sikrings- og

oppryddingstiltak. Engebøprosjektet er av en såpass omfattende størrelse at et slikt krav må forventes. Den økonomiske sikkerheten skal være tilstrekkelig til å dekke drivers sikrings- og oppryddingsplikt etter mineralloven § 49 og § 50, og medfører en trygghet for samfunnet for at sikrings- og oppryddingstiltak vil bli gjennomført under og etter endt drift.

Våre vurderinger

Mineralske ressurser er ikke-fornybare ressurser og DMF er derfor opptatt av at det skal være en bærekraftig forvaltning og utvinning av disse ressursene. Engebøfjellet inneholder en av verdens største forekomster av mineralet rutil i fast fjell. Rutil er råvare til fremstilling av titandioksid (TiO₂). Titan har mange egenskaper som gjør at dette er en etterspurt vare på det internasjonale markedet. Det har blant annet høy styrke og lav vekt, er biokompatibelt og er derfor etterspurt til medisinske forhold. Hoveddelen, det vil si ca. 90%, av titanråstoffet videreføres til pigment.

Det er beregnet at Engebøfjellet inneholder til sammen 250 millioner tonn rutilmalm. Det gir grunnlag for å drive forekomsten i inntil 50 år. I følge en Sintefrapport vil dette gi om lag 170 direkte nye arbeidsplasser i Engebøfjellregionen. I tillegg kan etableringen gi ytterligere 300 arbeidsplasser i regionen. Rapporten viser at dette vil gi 500-600 millioner kroner i årlig samfunnsmessig verdiskapning i Engebøfjellregionen.

DMF forutsetter at mineralressursene utnyttes best mulig innenfor et godt tilpasset driftsopplegg. Driften må skje på en slik måte at mest mulig av forekomsten utvinnes. Det er gjennomført en delutredning som beskriver bore- og sprengningsmønster. Det foreligger omfattende erfaringsmateriale fra eksisterende dagbrudd av sammenlignbar størrelse. DMF er positive til at det er lagt opp til et fleksibelt sprengningsopplegg slik at rystelser kan reduseres dersom dette viser seg å være nødvendig.

Hvilke effekter sprengning kan ha på fisk og avbøtende tiltak er blitt utredet. Et av de avbøtende tiltakene som er foreslått i konsekvensutredningen er å ha et opphold i sprengningsaktiviteten i 3-4 uker i den perioden laksesmoltene vandrer ut. Dersom dette er forhold som skal tas hensyn til, må dette formaliseres i reguleringsbestemmelsene da dette ikke er forhold som uten videre vil inngå i en eventuell driftsplan.

DMF legger også vekt på at restmineralene fra rutilutvinningen utnyttes best mulig slik at mengde masse som må deponeres blir minimalisert. DMF er derfor positive til at alternative anvendelsesområder for restmineralene ser ut til å være et prioritert område for bedriften.

Vår konklusjon

Utvinning av forekomsten vil gi stor verdiskapning og store positive lokale og regionale ringvirkninger i form av stabile arbeidsplasser. Nasjonalt vil utfallet for Engebøprosjektet ha betydning for fremtidige investeringer i mineralnæringen i Norge.

Ut fra bergfaglige vurderinger kan DMF ikke se at konklusjonene fra tilleggsutredningene vil legge noen uhensiktsmessige store begrensninger på driften som medfører at reguleringsplanen ikke kan stadfestes. Vi anbefaler derfor at reguleringsplanen vedtas.

Vennlig hilsen

Randi Skirstad Grini
direktør

Marte Kristoffersen
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Lise Risstad

Mottakere:
Nærings- og fiskeridepartementet